

FISKAALSE MÕJUGA ETTEPANEKUD

KTK ettepanek 2019.a RE käbirääkimiste osas	Põhjendus	Valitsuskomisjoni seisukoht-kokkulepe	Märkused
<p>Ettepanek 3.1. 2019 RE osas: Näha riigieelarves ette vahendid maamaksu vähenemise kompenseerimiseks kohalikele omavalitsustele, mis tuleneb riigi poolt kaitsealadele, loodusreservaatidele ja sihtkaitsevöönditele ning püsielupaikade sihtkaitse vöönditele kehtestatud maksusoodustustest.</p> <p>Lõpetada maksuvabastuste ja maksusoodustuste andmine maamaksust vabastamise või maamaksu vähendamise teel looduskaitsealuste ja muude looduskeskkonna kaitselistelt aladelt või kompenseerida maksuvabastused riigieelarvest.</p>	<p>Hüvitada maadele seatud piirangute tõttu omanike vähenenud tulud otse riigieelarvest erinevate toetusmeetmete arvel.</p> <p>Taust ja põhjendus: Eesti maismaa pindalast on 1.01.2016 seisuga kaetud kaitstavate loodusobjektidega 18,5 % (802 959 ha). Lähima kolme aasta jooksul on Keskkonnaministeeriumil plaanis kaitse alla võtta täiendavalt ca 10 000 ha ja kaitse alt vabastada 1400 ha. Kaitsealade kogupindalast on 71% riigiomandis, 27% eraomandis, 1% avalik-õiguslikus omandis ja 1% munitsipaalomandis.</p> <p>Mõju KOV eelarvetele: Iga-aastaselt jääb KOVidel looduskaitsealade maksusoodustuste tõttu saamata ca 3,1 miljonit eurot¹, millest 1,6 miljonit moodustavad maksuvabad sihtkaitsevööndi alad ning 1,5 miljonit 50% maksuvabastusega piiranguvööndi alad.</p> <p>Kõige suuremad „kaotajad“² on Tallinna linn (367 822), Kuusalu vald (175 969), Vihula vald (165 174) ja Suure-Jaani vald (120 917).</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht 2018: Nõustume, et looduskaitsealade maamaksu vähenemine tuleks KOVidele kompenseerida. Seni ei ole õnnestunud rahalist katet leida.</p> <p>KTK eriarvamus: Kohalikud omavalitsused jäävad oma taotluse juurde.</p>	<p>Omavahel on kohtunud riigihaldus- ja rahandusminister, valitsuskabineti memorandum koostamisel. Kui memorandum on valmis, läheb teema arutelu valitsusse.</p> <p><u>Rahandusministeerium edastab memo ELVL-ile</u></p>

¹ Arvutuste aluseks 2015.a kaalutud KOVide maamaksu määrad. Keskmise on 2,27%

² Andmed on 2016. a kohta

	<p>Ca 80% KOVdes on looduskaitsealadest tingitud maamaksu vähenemine üle 1000 euro.</p> <p><u>Looduskaitsealadest tingitud maamaksu vähenemist KOVidele otseselt ei kompenseerita. Tasandusfond jaotamisel arvestatakse KOVi väiksema maamaksulaekumisega ning saamata jääva maamaksu tõttu on tasandusfond suurem³. Tasandusfondi mitte saava KOVi jaoks selline võimalus puudub.</u></p>		
--	---	--	--

V MAA JA KESKKONNAVALDKOND FISKAALSE MÕJUGA ETTEPANEKUD

KTK ettepanek 2018.a RE läbirääkimiste osas	Põhjendus	Valitsuskomisjoni seisukoht- kokkulepe	Märkused
<p>Ettepanek 1 2019 RE osas. Arvestada CO2 kvootide müügitest laekuvate vahendite suunamisel võimalustega linna heakorra tagamiseks</p>	<p>Ettepanek on kaaluda võimalusi tulevaste perioodide CO2 kvootide müügitest laekuvaid vahendeid:</p> <p>1) suunata linnade välisvalgustuse alaste kokkuhoiu-meetmete rakendamiseks, sealhulgas amortiseerunud valgustite koos kande- ja liinelementide uuendamisega,</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht (2018): Perioodini 2020 on kasvuhoone-gaaside heitkogusega kauplemisüsteemi tulu kasutamine kokku lepitud. 2018. aastal alustatakse järgmise perioodi (2021-2030) meetmete väljatöötamisega. Siis saab võtta ka tehtud ettepaneku kaalumisele. Meetmete valikul võetakse arvesse kulutõhusust, ehk võimalikult väikeste kuludega soovitakse saavutada maksimaalne kasvuhoonegaaside vähendamine. Ettepaneku saab võtta kaalumiseks järgmisel kauplemisperioodil. Tänavavalgustust puudutavad meetmed on olemas ENMAK-is, neid võetakse arvesse, kui on võimalik kasutada täien-davaid ressursse. Silmas tuleb pidada direktiivi 2003/807 EU, millele nähakse ette, kuhu tuleb suunata vahendid vastavalt atmosfääriõhu</p>	<p>Projekti tulemused: http://www.environment.ee/ee/vmh/lõpparuanne. Kokkuvõtted sisaldavad ka koondtabeleid konkreetsest keskkonnakasutusest avalduvate mõjude kohta. Oluline osa tulemustest on esitatud ka töö temaatilistes lisades, millele on lingid lehe vasakul küljel asuva menüü kaudu.</p>

³ Arvestus toimub keskmiste määrade alusel. Üldmaa kohta 1,25% ja loodusliku rohumaa kohta 1%.

	mitmeastmelist juhtimist võimaldavate juhtimissüsteemide ja selleks sobivate valgustussüsteemide soetamiseks; 2) rakendada linnades jalgrataste laenutussüsteemide loomiseks, integreerimaks rongiliine, maaliine ja linnasist ühistransporti.	kaitseseadusele. KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.	Projekti tulemusi tutvustava 28.03.2018 seminari ettekanne on kättesaadav projekti kodulehelt: http://www.environment.ee/upload/content/esitlus_valismojud_280318.pdf . Perioodiks 2015-2021 on saastekvootide raha paika pandud. Mis puudutab aga perioodi 2021-..., siis selle kohta ei oska praegu midagi öelda. Selleks ajaks pole võib olla enam sellist meedet olemas. RaM võtab arvesse, et KOV-id soovivad ettevalmistuses osaleda.
Ettepanek 2 2019 RE osas. Eraldada vahendid riigi- ja jätkuvalt riigi omandis olevate maade ja riigi omandis olevate avalike veekogude ja nende kaldaalade hooldamiseks:	Jätakuvalt on vajadus katta riigieelarvest Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate riigimaade ja riigi omandis olevate avalike veekogude ja nende kaldaalade hooldamise kulud , selleks et ära hoida bioloogilise mitmekesisuse vähenemist ja tagada kaitstavatel aladel ohustatud liikide säilimine.	Valitsuskomisjoni seisukoht (2018): Maareservi hooldamisega seotud kulude eelarvet suurendatakse 86 000 euron.	Tallinna lahe osas on KeM-i poolt kavandatud konkreetset vahendit selle mereala osa korrastamiseks, mis on konkreetset madalvee osa, ja eeldame, et Tallinna linn võtaks enda tööplani selle osa korrastamise, mis on vahetu kallas, kaldapealne vahetu kuiv osa. KeM rahastab madalaveelise osa puhastamist vetikatest ja jäätmetest mis sinna on kogunenud. Teiste veekogude kaldaalade puhastamine vajab kaardistamist ja konkreetset ettepanekute tegemist.
Ettepanek 3 2019 RE osas. Suurendada jäätmehoolduse arendamiseks eraldatavate vahendite mahtu eesmärgiga	Olukord: Alates 2017 eraldati riigieelarvest kohalikele omavalitsustele 2,2 miljonit eurot.	Valitsuskomisjoni seisukoht (2019): Eelarveläbirääkimiste vaheprotokoll RES 2019-2022 ja 2019 RE küsimustes (09.04.2018): Ettepanek p 4.3:	Riigihaldus- ja keskkonnaminister tegid ettepaneku, et järgmine aasta oleks vahendid tulubaasis, mida kõik ministrid toetasid.

<p>edendada liigitikogumist ning liigiti kogutud materjalide ringlusse võtmist. Ühtlasi integreerida eraldatavad vahendid kohalike omavalitsuste tulubaasi, valmistades selleks ette õigusaktide muudatused.</p>		<p>Ettepanek on suunata jäätmehoolduse toetus 2.2 milj eurot KOVide tulubaasi alates 2019.a</p>	<p>RaM: Eelnõu on koostamisel.</p>
<p>Ettepanek 4 (2018). Rääkida läbi laekuvate keskkonnatasude jaotumine KOV-i, KIK-i ja riigieelarve vahel ning määrata kõigi keskkonnatasude liikide ja komponentide osas kindlad protsendid, kui suur osa laekunud tasudest peaks kompenseerima KOV-le välismõjud ning võimaldama KOV-del seadusega ning seaduse alusel pandud keskkonnaülesannete täitmist</p>	<p>Kehtiva seaduse järgi on keskkonnatasude laekumine RE, KOV-de ja KIKi vahel seotud konkreetse aasta tasumääraga. Selline süsteem ei ole läbipaistev, arvutused on keerulised ning laekumise jaotuse sisuline põhjendus seotuna valitud aasta tasumääraga on nõrk. Vajalikud on arutelud KEM sisuosakondadega ning läbirääkimised RaM-ga ja Valitsuskomisjoniga. Maksusüsteem peab olema selline, et inimesed ning sihtrühmad teaksid, mille eest nad maksavad ning poliitiline süsteem saaks inimeste/maksjate eelistusi täpsemalt peegeldada. Rakendatud peab olema nii horisontaalne õiglus kui ka vertikaalne õiglus.</p>	<p>Valitsuskomisjoni seisukoht (2018): Alates 01.01.2017 kehtib KeTS § 55', millega on kehtestatud 2017-2021 KOV eraldatav osa. Keskkonnatasude liigid, suurused ja ka jaotumine vaadatakse üle tõenäoliselt 2018.a II pooles, kui on valminud "Eesti keskkonna ka-sutuse välismõjude rahasse hindamise analüüs" II etapp.</p> <p>KTK seisukoht: KTK võtab Valitsuskomisjoni seisukoha teadmiseks.</p>	<p>KeM on tellinud on uuringu „<i>Eesti keskkonnakasutuse välismõjude rahastuse hindamise analüüs</i>“, mille tulemused saabuvad aasta lõpuks, kus selgitatakse kui adekvaatsed on tänased tasud, nende osakaalud jne.</p> <p>RaM: Määrad KOV-i tasandil määratud.</p>